

ท่านมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งจากการทำงานหรือไม่

มะเร็ง เป็นสาเหตุการตายของคนไทยสูงเป็นอันดับสามรองจากโรคหัวใจและอุบัติเหตุ อัตราการตายจากโรคมะเร็งมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นทุกปี ทั้งนี้เป็นผลมาจากการได้รับสารก่อมะเร็งจากพฤติกรรมกรรมการดำรงชีวิต การทำงานและสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันคนงานมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งจากการที่สัมผัสกับสารก่อมะเร็งในอุตสาหกรรมหลายประเภท เช่น การทำงานเกี่ยวข้องกับฝุ่นไม้ น้ำมันแร่ แอสเบสตอส เป็นต้น ทำให้เกิดมะเร็งตามอวัยวะต่างๆ ได้ ส่วนงานเกี่ยวข้องกับฝุ่นแอสเบสตอล นอกจากจะทำให้เกิดโรคปอดอักเสบหรือแอสเบสโตสิสแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดมะเร็งปอดตามมาภายหลังได้ ขณะนี้สถิติการเกิดโรคมะเร็งจากการทำงานยังไม่ปรากฏเด่นชัด เนื่องจากการพัฒนาการก่อโรคใช้เวลานานนับสิบปี ขาดการบันทึกและสอบประวัติการทำงานของผู้ป่วยและการได้รับสารก่อมะเร็งหลายชนิดพร้อมกัน ทำให้ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่ามะเร็งที่เกิดขึ้นว่ามีผลมาจากการทำงานหรือไม่

มะเร็งจากการทำงานเกิดขึ้นได้อย่างไร

การได้รับสารเคมีจากการทำงานบางชนิดเป็นระยะเวลาานาน อาจเป็นเหตุให้เซลล์มีการแบ่งตัวมากผิดปกติเกิดการเจริญเติบโตของเซลล์จนไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้เกิดเนื้องอกชนิดร้ายแรงหรือมะเร็ง เนื้องอกนี้จะเกิดขึ้นหลังจากได้รับสารเคมีครั้งแรกแล้วหลายปี ช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้นี้เรียกว่า ระยะฟักตัว อาจจะใช้ช่วงเวลาตั้งแต่ 4-40 ปี อวัยวะที่เป็นมะเร็งจะแตกต่างกันไป และอาจไม่เกิดในบริเวณที่สัมผัสก็ได้

สารก่อมะเร็งที่มีหลักฐานบ่งชี้แน่ชัดว่าเป็นสาเหตุของมะเร็งในมนุษย์

(ไม่รวมสารกำจัดศัตรูพืชและยา)

สารก่อโรค	อวัยวะเป้าหมาย	อาชีพและลักษณะงาน
1. 4-อะมีโนไบฟีนิล	กระเพาะปัสสาวะ	ทำยาง
2. อาร์เซนิกและสารประกอบ	ผิวหนัง ปอด	อาชีพหลุ้งแร่ที่ไม่ใช่แร่เหล็ก เช่น ทองแดง และตะกั่ว อุตสาหกรรมผลิตโลหะผสมสารกำจัดศัตรูพืช ทำสารกึ่งตัวนำ
3. แอสเบสตอส	ปอด ทางเดินอาหาร เยื่อหุ้มปอด	คนงานเหมือง และคนงานโรงถลุงแร่ อุตสาหกรรมท่อ ฉนวน สิ่งทอไฟ วัสดุก่อสร้างต่างๆ ข้อต่อ และกระเบื้องปูพื้น การร้อยท่อ อาคาร เรือ
4. เบนซีน	ไขกระดูก	คนงานทำกาว ทำเฟอร์นิเจอร์ ปีโตรเคมี ทำยาง ช่างเชื่อม สีย้อม ทำผงซักฟอก ทำถ่านไฟฉาย

สารก่อโรค	อวัยวะเป้าหมาย	อาชีพและลักษณะงาน
5. เบนซีน	กระเพาะปัสสาวะ	การผลิตเม็ดสีและสีย้อม ใช้เป็นสารเคมีในห้องปฏิบัติการ
6. บิส (คลอโรเมทิล) อีเธอร์	ปอด	เป็นตัวกลางในการผลิตสารเคมีอินทรีย์หลายชนิด อุตสาหกรรมเคมี
7. แคดเมียมและสารประกอบ	ปอด	อุตสาหกรรมผลิตสีย้อม และเม็ดสี
8. เอทิลีน ออกไซด์	ไขกระดูก	ใช้เป็นตัวกลางในการผลิตสารเคมี
9. คลอโรเมทิล เมทิล อีเทอร์	ปอด	เป็นตัวกลางในการผลิตสารเคมี
10. สารประกอบโครเมียม	ปอด ช่องจมูก	การถลุงแร่โครไมต์ ช่างที่ตอ้งพ่นสีโครเมต และช่างย้อมหนัง งานชุบโลหะ
11. เบอริลเลียมและสารประกอบ	ปอด	อุตสาหกรรมโลหะ
12. น้ำมันดินจากถ่านหิน (Coal-tar pitches)	ผิวหนัง ปอด กระเพาะปัสสาวะ	วัสดุก่อสร้าง ขั้วไฟฟ้า (Electrodes)
13. น้ำมันดำจากถ่านหิน (Coal-tars)	ผิวหนัง ปอด	เชื้อเพลิง
14. น้ำมันแร่	ผิวหนัง	น้ำมันหล่อลื่น (Lubricants)
15. 2-เนปทิลามีน	กระเพาะปัสสาวะ	อุตสาหกรรมย้อมผ้า
16. สารประกอบนิกเกิล	ปอด โพรงจมูก	งานเหมือง งานถลุง การแยกโลหะบริสุทธิ์
17. น้ำมันปิโตรเลียม	ผิวหนัง	น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเชื้อเพลิง
18. เขม่า	ผิวหนัง	อุตสาหกรรมผลิตเม็ดสี
19. วัสดุประกอบด้วยเส้นใยแอสเบสตอส	ปอด	อุตสาหกรรมทำกระดาษ ช่างทาสี อยู่อู่เรือ ทำผ้าเบรค ผ้าคลัช
20. ไวนิลคลอไรด์	ตับ สมอง ปอด เส้นโลหิต	อุตสาหกรรมพลาสติก
21. ก๊าซซัสทาร์ด	คอหอย ปอด	ก๊าซใช้ในสงคราม (War gas)
22. ฝุ่นไม้	โพรงจมูก	อุตสาหกรรมไม้และแปรรูปไม้
23. น้ำมันที่ได้จากหินดาด (Shale oil)	ผิวหนัง	น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเชื้อเพลิง

การควบคุมป้องกัน

ควรมีมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งจากการทำงาน ดังนี้

1. การควบคุมทางวิศวกรรม เพื่อลดความสัมผัสสารก่อมะเร็ง เช่น การผลิตในระบบปิด
2. ใช้ระบบเปียก เช่น ในกระบวนการผลิตเกี่ยวข้องกับแอสเบสตอสหรือสารก่อมะเร็งตัวอื่นๆ ที่มีฝุ่นกระจายควรพ่นน้ำให้เปียก เพื่อป้องกันฝุ่นแอสเบสตอสฟุ้งกระจายอยู่ในอากาศ วิธีนี้จะช่วยลดปริมาณฝุ่นลงได้มาก
3. กำจัดสารที่เป็นอันตรายออกไปจากกระบวนการผลิตหรือทดแทนโดยการใช้สารอื่นที่มีอันตรายน้อยกว่า
4. ใช้ระยะห่างหรือสิ่งปิดกั้นระหว่างสารที่เข้ากับตัวคนงาน เพื่อป้องกันอันตรายที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีที่จะไปถึงตัวคน
5. การแยกส่วน แยกสารก่อมะเร็งให้อยู่ในบริเวณเฉพาะไม่ปะปนกับส่วนอื่น และใช้หุ่นยนต์ทำงานแทนคน
6. การระบายอากาศ จัดให้มีการถ่ายเทอากาศแบบทั่วๆ ไป และแบบเฉพาะที่เพื่อกำจัดหรือลดความเข้มข้นของมลภาวะทางอากาศ
7. การป้องกันคนงาน จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลแก่คนงานเพื่อป้องกันร่างกายสัมผัสกับสารเคมี
8. การตรวจร่างกาย ให้ความสำคัญกับกลุ่มอาชีพที่มีความเสี่ยง การตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงานเป็นประจำทุกปีช่วยในการค้นหาผู้ป่วยในระยะเริ่มแรก ซึ่งมีผลดีต่อการรักษา และลดความรุนแรงของโรค